

ONTHAALBROCHURE RADIOLOGIE
voor
STUDENTEN VERPLEEGKUNDE
en MEDISCHE BEELDVORMING

Radiologie

1. Administratieve gegevens

- Hoofdverpleegkundige: Dhr. Bossuyt Steven (steven.bossuyt@sjki.be)
- Telefoon: 051/33.40.82 (te contacteren bij ziekte)
- E-mailadres: medbeeld@sjki.be
- Plaats: ingang Roeselaarsestraat, gelijkvloers, straat 47
- Stagementoren: Mevr. Vanhecke Anne – Mevr. Buyck Connie

2. Multidisciplinair team

Op de afdeling komen patiënten verwezen door specialisten vanuit algemene heelkunde, orthopedie, gastro-enterologische heelkunde, vaatchirurgie, nefrologie, maxillo-faciaalchirurgie, cardiologie, ORL, gynaecologie, traumatologie, geriatrie, neurologie, plastische chirurgie, oftalmologie en pediatrie.

Radiologen

- Dr. Van Borsel
- Dr. De Ruyter
- Dr. Deltour
- Dr. Deschepper
- Dr. Vanlede (geneesheer-diensthoofd Radiologie)

Verpleegkundig team

- Hoofdverpleegkundige (dhr. Bossuyt Steven)
- verpleegkundig team
- secretaressen

Andere medewerkers

- onderhoudspersoneel
 - stagebegeleiding
- Mevr. Vanhee Erna (Viso Roeselare)
Dhr. Palmans Patrick (Odisee)

3. Medische beeldvorming: doel stage

Bij het begin van je stageperiode is een theoretische kennis van anatomie, fysiologie en enige pathologie een minimumvereiste.

De theorie vanuit de boeken kan je nu omzetten in de praktijk door röntgenbeelden te interpreteren en te observeren. Ook verpleegtechnische vaardigheden zoals perfusie en sondage kunnen geoefend worden. Patiënten observeren en begeleiden is een must, zowel voor, tijdens en na het onderzoek.

Van groot belang is je bewustzijn voor het gebruik van röntgenstralen. Hoe ontstaat een röntgenbeeld? Wat is röntgenstraling? Wat zijn schadelijke gevolgen voor de patiënt en voor het verplegend personeel?

Hoe kunnen we de patiënt en de verpleegkundigen beschermen tegen een overdosis straling?

Hoe gaan we tewerk om röntgenfoto's af te drukken of op te slaan? (bv. AP-PA, personenidentificatie, landscape en portret).

Je krijgt notie van de begrippen HIS, RIS en PACS.

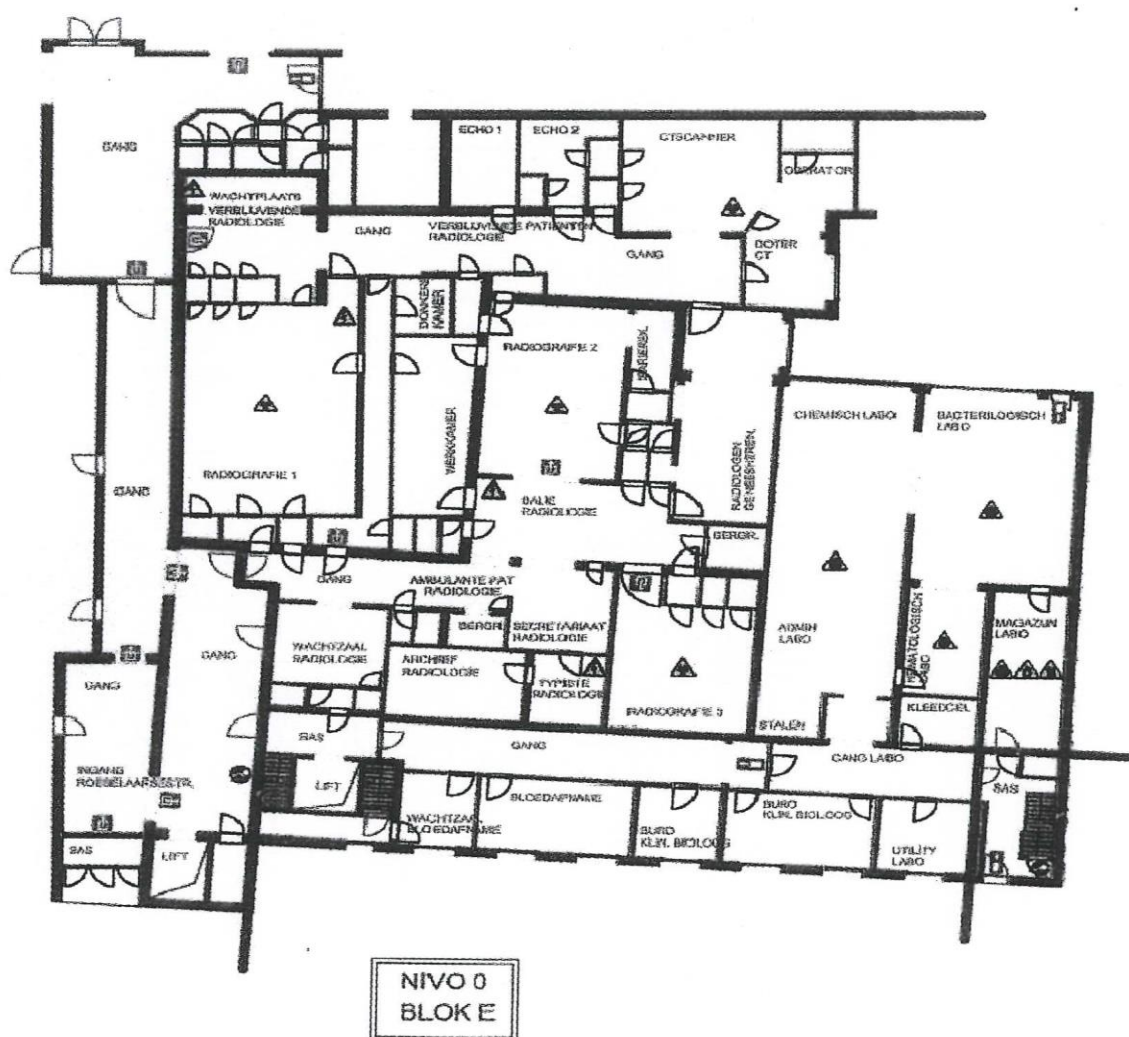
4. Indeling verpleegafdeling

Het complex telt:

- één mobiel toestel voor röntgenopnames (bobby)
- zaal I:
 - klassieke röntgenopnames (fosforcassettes)
 - losse lamp voor klein skelet en thorax (blind)
 - scopiegebruik mogelijk
 - drie kleedruimtes
 - één patiëntentoilet
- zaal II:
 - klassieke röntgenopnames (digitaal)
 - scopiegebruik mogelijk
 - vier kleedruimtes
 - één patiëntentoilet
- zaal III:
 - botdensitometrie
 - mammografietoestel
 - losse lamp voor full leg en full spine
 - één kleedruimte
 - één patiëntentoilet
- CT zaal:
 - multislicescanner
 - bestaat uit scanruimte, bedieningsruimte en protocolruimte
 - één kleedkamer

→ één patiëntentoilet

- twee echografiezalen
- één inschrijvingsbalie
- één wachtzaal ambulante patiënten
- één wachtzaal mammografie
- één wachtruimte opgenomen patiënten
- één doktersbureau
- één klare kamer
- één ruistruimte patiënten
- één lokaal opslag...

5. Patiëntenpopulatie

Radiologie is een dienst waar opgenomen patiënten, ambulante patiënten en traumatologische patiënten terechtkomen voor een diagnose en/of een therapeutische behandeling of ter controle na een chirurgische ingreep (bv. prostaatoperatie, vaatoperatie, gastro-intestinale ingreep, neurochirurgie), na cardiale problemen (bv. infarct, angor, decompensatie, longoedeem) en na polytraumata.

6. Organisatie van de verpleegzorg

We werken volgens een bepaald schema en een bepaald roulement waarin het de bedoeling is steeds te komen tot een optimale bezetting:

- één verpleegkundige voor zaal I
- één verpleegkundige voor zaal II
- één verpleegkundige voor mammografie
- één verpleegkundige als coördinator.
- twee verpleegkundigen voor CT zaal

De dienst Medische Beeldvorming is open van 08u00 's morgens tot 19u00 's avonds (van maandag tot vrijdag).

- vroegdienst	van 07u00 tot 11u30	en	van 12u30 tot 16u00
- dagdienst 1	van 08u00 tot 12u30	en	van 13u30 tot 17u00
- dagdienst 2	van 08u00 tot 12u30	en	van 13u30 tot 17u00
- dagdienst 3	van 08u00 tot 12u30	en	van 14u00 tot 17u30
- dagdienst 4	van 08u30 tot 12u00	en	van 14u00 tot 18u30
- avonddienst	van 08u30 tot 12u30	en	van 16u00 tot 21u00 + wachtdienst
- wachtdienst	van 21u00 tot 07u00		

Op zaterdagen is de dienst open van 08u00 tot 12u00.

- shift 1 van 07u00 tot 16u00 (1u pauze)
- shift 2 van 08u30 tot 12u30 en van 16u00 tot 21u00 + wachtdienst van 21u00 tot 07u00

Op zondagen zijn er geen afspraken, alleen spoedgevallen

- shift 1 van 08u00 tot 13u00 en van 15u00 tot 20u00 + wachtdienst

De dienstregeling van de studenten is ter inzage in een planningsboek voorzien aan de ruimte waar de coördinator de werkverdeling doet. De dienstregeling van de stagebegeleiding wordt meegedeeld aan de hoofdverpleegkundige. Hierop kan je ook zien wanneer de mentor op de afdeling is.

Buiten de verpleegkundige interventies is de verpleegkundige ook verantwoordelijk voor andere taken. Dit is voor jou als student, ook een leerervaring.

Alle studenten werken samen met een verpleegkundige ofwel met de stagementor.

7. Dagindeling

vroegdienst:

- computers en toestellen aanleggen, opwarmen en kwaliteitstests doen
- thoraxen aan bed nemen op intensieve zorgen en eventueel op andere verdiepen
- patiënten opbellen van de verdiepen en nakijken of er een echo staat om 8u, zo niet een patiënt opbellen en klaarleggen tegen dat de radioloog aanwezig is

dagdienst

- zaaltoewijzing
- doorlopend worden patiënten na inschrijving verzocht plaats te nemen in de wachtzaal. De patiënt wordt opgehaald uit de wachtzaal en door de verpleegkundige begeleid naar de kleedruimte.
- de patiënt wordt door de verpleegkundige naar de onderzoeksruimte gebracht. De patiënt doorloopt tot hier het traject te voet, per rolstoel of per bed in functie van zijn mobiliteit.
- de patiënt wordt na het onderzoek terug begeleid naar de kleedruimte of wordt opgehaald door de transportdienst.
- na goedkeuring van de radiologen mogen patiënten de dienst verlaten

avonddienst

- afwerken onderzoeken voornamelijk spoedgevallen
- voorbereiden van materiaal en papieren voor de dag nadien
- dienst proper afsluiten
(lichten uit, toestellen uitgeschakeln, vuilbakken ledigen, tafels en toestellen ontsmetten)

Overzicht van taken van de verpleegkundige op de röntgenzaal:

- iedere patiënt is een zorgbehoevende en dient benaderd te worden met eerbied onafhankelijk van sociale status of voorkomen of etnische afkomst
- altijd deuren dicht (privacy)
- controle en observatie van de patiënt
- klaarmaken van de contrastproducten afhankelijk van het onderzoek
- noteren van gebruikte medicatie en contrastproducten
- bevragen (contrast)allergie
- patiënten reinigen van contrastresten en het belang van veel drinken uitleggen
- patiëntenzorg:
 - controle identiteit, aard en locatie van het onderzoek aan de hand van de aanvraag
 - inwinnen van specifieke informatie
 - installatie van de patiënt:
 - ➔ houding
 - ➔ fixatie
 - ➔ bescherming
 - ➔ controle en observatie

- patiënt geruststellen
- privacy respecteren
- tijdens het onderzoek:
 - hulp bieden waar nodig, oog hebben voor de opnametechnieken
 - aandacht voor leidingen en slangen
 - zaalverlichting en lampbediening in functie van de ingreep
 - aandacht en toezicht op de steriliteit
 - bediening van de toestellen
 - verantwoordelijkheidsbesef
 - oplettend en vooruitziend zijn
 - zwijgzaamheid
 - orde en eerlijkheid (fouten kunnen toegeven)
 - zin voor samenwerking en organisatie

8. Specifieke verpleegkundige interventies

Ademhalingsstelsel

- observatie van de ademhaling: frequentie, zuurstof saturatie, cyanose, mondtoilet, zuurstof toediening via bril, masker, sonde
- ademcommando geven tijdens het onderzoek

Bloedsomloopstelsel

- controle perifere circulatie
- voorbereiding, toediening van en toezicht op IV perfusies met contrast, transfusies, eventueel met technische hulpmiddelen
- controle circulatie, bloeddruk, pols

Spijverteringsstelsel (met contrasttoediening)

- toedienen van contrastlavementen
- controle van de maagsonde en observatie van het maagvocht
- toedienen van contrast via de maagsonde, gastrostomiesonde en jejunostomiesonde
- ademcommando en slikcommando geven tijdens het onderzoek

Uro-genitaal stelsel

- plaatsen van een verblijfsonde, éénmalige sondage voor contrasttoediening (cystografie) en verwijderen
- toezicht op diurese, hoeveelheid en aspect

Huid en zintuigen

- verzorging van wonden met drains en fistels die gevuld werden met contrast
- controle pupillen
- decubitus preventie
- verzorging stoma na toediening contrast
- kathetherzorg, verbandwisseling, nieuwe infuusleiding bij angiografie en CT

Metabolisme

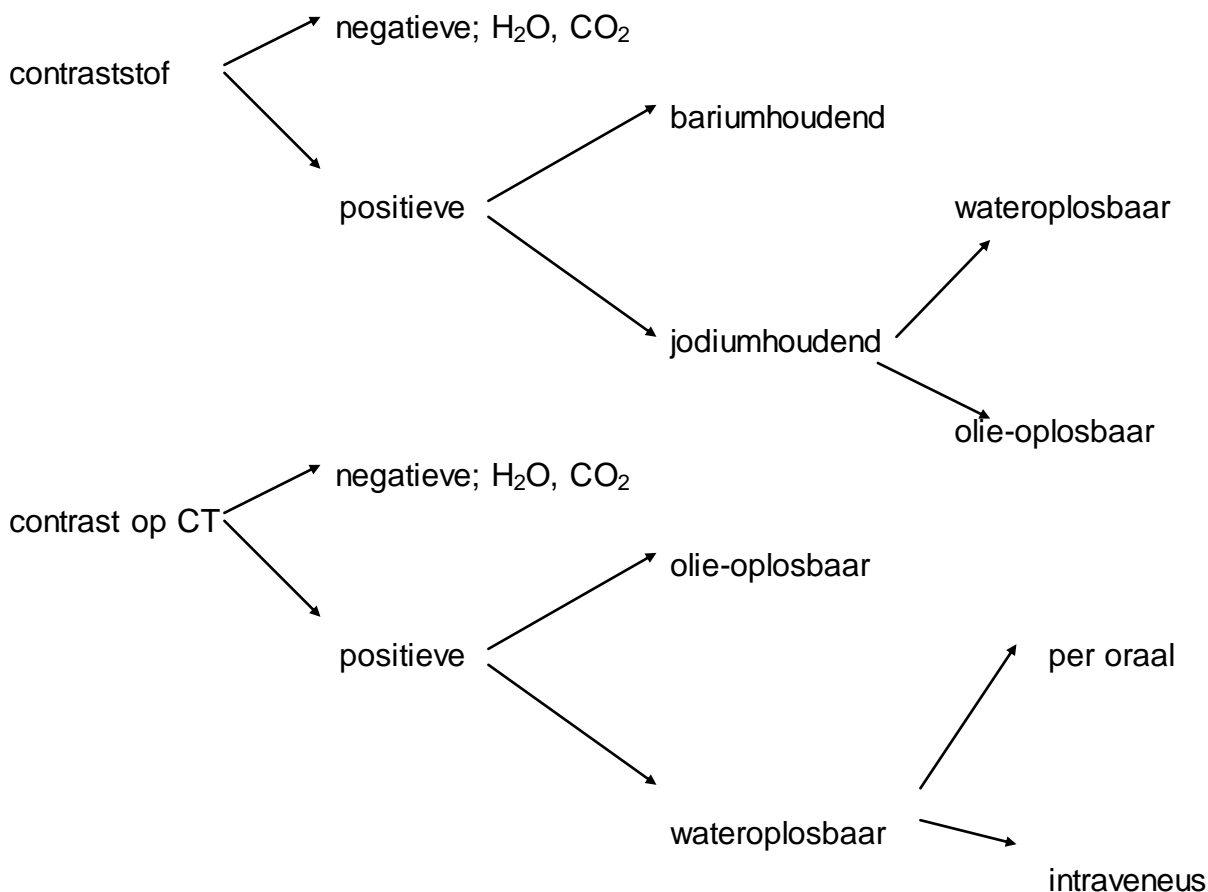
- interpretatie van laboresultaten vooral bij angiografie (stollingstijden) en CT (creatinine gehalte)

Medicamenteuze en contrasttoedieningen

- toedienen contrast en in zeldzame gevallen medicatie (onder toezicht radioloog):
 - juiste tijdstip
 - contrastmiddel en oplosmiddel
 - toedieningsweg: oraal, rectaal, IM, SC en IV
 - toedieningsuur / vervaldatum
- observatie van de patiënt tijdens toediening
- rapportage van gebruikte medicatie
- patiënt informatie over het belang van de medicatie en de contrasttoediening
- informeren naar mogelijke allergische reacties
- patiënt informeren over mogelijk warmte- en plasgevoel

Contrast en vochttoediening

- goede installatie van de patiënt, eventueel hulp bieden, patiënt stimuleren tot zelfredzaamheid
- patiënt informeren over het belang van veel te drinken na een contrastonderzoek

Mobiliteit

- geen overdreven mobiliteit van patiënten verwachten (post-op, trauma, afhankelijk ziekte patiënt)
- beddentransport via dienst transport regelen
- positionering van de patiënt op de röntgentafel al naargelang het onderzoek en pathologie van de patiënt

Hygiëne

- handhygiëne
- totaalverzorging van de patiënt
- onderhoud van de:
 - toestellen
 - röntgentafel
 - spuitpompen

Fysische beveiliging

- fixatie van handen, voeten, hoofd bij onrustige patiënten
- tijdens vervoer van patiënten naar: RX, operatiekwartier, specifieke onderzoeken en dienst
- hoog-laag bedden in veilige stand zetten
- gebruik maken van bedsponden
- eventueel gebruik maken van onrustgordels
- eventueel gebruik maken van rolmatras en slide
- beheersing van til- en verplaatsingstechnieken

Verpleegkundige activiteiten die verband houden met het stellen van de diagnose door de radioloog

- perifeer infuus voor contrasttoediening
- patiënt installeren voor RX-thorax aan bed
- correcte kennis en beheersing van mogelijke opnametechnieken en positioneringen
- goede observatie parameters en monitoring
- plaatsen van contrastlavementen

Assistentie bij medische handelingen

- voorbereiding, assistentie bij verwijderen van perfusies, sondages, katheters en drains

Principes voor goede beeldvorming

- RX: ALARA (soms gepulseerde scopie)
- kwaliteit:
 - comprimeren
 - diafragmeren
 - post-processing
 - immobilisaties (ademhalingscommando)
 - standaardincidenties: patiënt vooraf in optimale positie plaatsen voor standaardincidentie ≠ incidentie zoeken onder scopie
 - geduld en respect

9. Specifieke aandachtspunten

- orde en netheid op de dienst
- beleefdheid en eerbied
- aandacht en geduld

Begeleiding

- begeleiden van de patiënt
- aanmoedigen
- informeren
- geruststellen
- zelfredzaamheid bevorderen

Observatie

- rapportage schriftelijk op aanvraag en mondelinge rapportage (medisch, verpleegkundig, fysisch, psychologisch, sociaal) in samenspraak met het team

Administratief

- patiënten worden bij aanvang ingeschreven op de dienst voor identificatie en tarificatie
- bestelling apotheek: alles noteren op voorzien blad, wat van medicatie en contraststoffen gebruikt worden

Specifiek

- als student werk je steeds onder toezicht van een verpleegkundige (tracht zeker te werken met de stagementor)

10. Verwachtingen ten opzichte van de student

- de student is zelf verantwoordelijk voor het realiseren van de vooropgestelde doelen: dat wil zeggen dat hij/zij:
 - na de 2de of 3de dag doelstellingen formuleert. Voor de daarop volgende weken worden er wekelijks specifieke doelstellingen verwacht
 - regelmatig aan verpleegkundigen of mentoren zegt welke zorgen hij/zij wil oefenen of met hen bespreekt waar er problemen zijn
 - regelmatig om gerichte feedback vraagt (zowel schriftelijk als mondeling)
 - bij problemen met de collega's of werksituatie welke een invloed hebben op het leerproces, zich wendt tot de mentor of stagebegeleiding
- van de student wordt evenzeer verwacht dat hij/zij zich verdiept in de voor de afdeling relevante ziektebeelden, behandelingen en onderzoeksmethoden (zie de voorbereidende opdrachten)
- leergierig zijn naar anatomie, fysiologie en enige pathologie
- verworven theoretische kennis tot uiting brengen en toetsen aan de praktijk door interpretatie van beeldmateriaal (RX-foto's, CT-beelden, angiobeelden, echobeelden)

- de door de student aan te leren technieken worden liefst zoveel mogelijk geïntegreerd in het totaal zorgpakket bij een patiënt: dat wil zeggen niet alleen oog hebben voor de technieken, maar ook voor de andere zorgvragen van deze patiënt
- elke student moet van bij de aanvang van de stage zich informeren over en bekwamen in het werken met een patiëntenaanvraag eigen aan de afdeling dat wil zeggen geïnformatiseerd klinisch pad:
 - ➔ welke gegevens haal ik uit de aanvraag?
 - ➔ hoe rapporteer ik de uitgevoerde zorgen en observaties?
- de student zal geen zorgen uitvoeren zonder voldoende geïnformeerd te zijn via de aanvraag of mondeling overdracht door de verpleegkundige of dokter, radioloog
- alle belangrijke observaties worden door de student zowel schriftelijk als mondeling gerapporteerd
- geen telefoon opnemen
- de student is tijdig aanwezig op de afdeling. Bij aankomst en bij het verlaten van de afdeling meld je bij de verantwoordelijke verpleegkundige. De toegestane middagpauze wordt correct gerespecteerd.
- de afdeling netjes op orde houden
- weten wat steriliteit is en een goede handhygiëne
- hulp bieden bij het verbedden
- hulp bieden bij het uitvoeren van een onderzoek
 - ➔ installatie patiënt
 - ➔ cassette gebruik en identificatie van de opnames: eigen notie van het HIS, RIS en PACS
- bewustwording van het gebruik van röntgenstraling: wat zijn schadelijke gevolgen van straling en contrastmiddelen?
- kennen en kunnen omgaan met het ALARA-principe

DENK ERAAN: DOMME VRAGEN BESTAAN NIET!

Vraag liever iets **TWEEMAAL** dan **EENMAAL** om doordacht te handelen!

WEES KRITISCH VOOR JEZELF!

IEDERE FOTO IS EEN EXAMEN VOOR JEZELF!

Samen met het ganse team zijn wij bekommerd om een patiëntvriendelijke bejegening, om een optimale verpleging van onze patiënten te garanderen in een just-in-time management.

Wij hebben graag dat onze patiënten tevreden zijn.

Je hoeft niet alleen te leren van vallen en opstaan. Vraag liefst op voorhand uitleg, zo kunnen misverstanden en fouten voorkomen worden. We gunnen je de nodige tijd om je aan te passen.

**We wensen je alvast een aangename stageperiode.
het voltallige RX-team**